

FELSŐOKTATÁSI FELVÉTELI TÁJÉKOZTATÓ

Tájékoztató a magyar állami ösztöndíjas és önköltséges finanszírozási formákról

7. Az állami ösztöndíjas és önköltséges képzés

7.1. Az állam által támogatott tanulmányok

Az állam által támogatott tanulmányokon érteni kell mind a korábbi rendszerű államilag támogatott, mind a 2012 szeptembere óta létező magyar állami (rész)ösztöndíjas finanszírozási formát.

A nemzeti felsőoktatásról szóló *2011. évi CCIV. törvény* (Nftv.) értelmében egy személy – főszabály szerint – összesen **tizenkét féléven át** folytathat tanulmányokat a felsőoktatásban (felsőoktatási szakképzésben, alapképzésben és mesterképzésben) magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben. Ez az ún. **támogatási idő**. Ha a hallgató kimerítette a rendelkezésére álló támogatási időt, csak önköltséges képzési formában tanulhat tovább.

A főszabálytól több esetben **lehet eltérés**, például:

- **osztatlan képzés** esetén, ha a képzési idő meghaladja a tíz félévet, a támogatási idő legfeljebb tizenégy félév (pl. általános orvos képzésben **14 félév**);
- a fogyatékossgal élő hallgató támogatási idejét a felsőoktatási intézmény legfeljebb négy félévvel megnövelheti;
- a **doktori képzésben** részt vevő hallgató támogatási ideje **legfeljebb 8 félév** lehet, és nem számít bele a főszabály szerinti tizenkét félévbe.

A támogatási időbe beleszámít a megkezdett és aktívan folyó félév akkor is, ha a hallgató nem fejezi be a félévet. A támogatási idő számításakor azonban **nem kell figyelembe venni** többek között:

- a megkezdett félévet, ha betegség, szülés vagy más, a hallgatónak fel nem róható ok miatt nem sikerült befejezni, és a hallgató indoklással ellátott erre vonatkozó kérelmét a felsőoktatási intézmény elfogadta;
- azt a félévet, amelyet a hallgató a Nemzeti Közszerződési Egyetem képzésében közszolgálati ösztöndíjas hallgatóként, valamint önköltség fizetésére nem kötelezett, hivatásos, szerződéses vagy tisztjelölti jogviszonyban álló hallgatóként teljesített.

A rendelkezésre álló támogatási idő igénybevételét nem zárja ki a felsőoktatásban szerzett fokozat és szakképzettség megléte, de értelemszerűen csak a támogatási idő fennmaradó részének erejéig lehet további állami ösztöndíjas tanulmányokat folytatni másik szakon.

Ha valaki párhuzamosan több képzést folytat, félévente minden képzésén elhasznál egy-egy félévet a támogatási idejéből.

Figyelem! Egy adott oklevél megszerzéséhez rendelkezésre álló támogatási idő legfeljebb két félévvel lehet hosszabb, mint az adott képzés képzési ideje (*példa: ha egy hallgató 6 féléves képzési idejű alapképzésben vesz részt, akkor ténylegesen 8 féléven keresztül folytathatja tanulmányait állami*

ösztöndíjasként, a 9. félévtől már kizárólag csak önköltséges formában tanulhat az adott képzésen. Ugyanazon a szakon a korábban már felhasznált támogatási idő is beszámít a képzési idő+2 félév számításakor, azaz, ha a hallgató pl. a 7 féléves gépészmérnöki alapképzési szakon korábban már felhasznált 4 félévet, azt félbehagyja, majd újra felveszik erre a szakra, úgy legfeljebb már csak 3+2 félévig lehet állami ösztöndíjas).

Figyelem! Azok, akik a jelentkezéskor vagy azt megelőzően folytatnak/folytattak a felsőoktatásban tanulmányokat, a még felhasználható támogatási idejükről tájékozódhatnak a www.magyarorszag.hu portálon ügyfélkapus azonosítás és az oktatási azonosítójuk megadását követően (a linkre kattintva kilép a hivatalos Tájékoztatóból). E portálon található a hallgatói tájékoztató a támogatási idő számításának részleteiről!

Megjegyezzük, hogy a támogatási idő számításakor mind a 2012 előtt indult állami támogatott finanszírozási formájú féléveket, mind a magyar állami (rész)ösztöndíjas finanszírozási formájú féléveket figyelembe kell venni.

7.2. Állami ösztöndíjasként folytatható tanulmányok állampolgárság alapján

Magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre magyar állampolgárok és az alábbiakban felsorolt nem magyar állampolgárok vehetők fel.

Az Nftv 39. § (1) bekezdése alapján állami ösztöndíjas képzésben tanulmányok folytatásának joga megilleti:

1. a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket (vagyis az Európai Gazdasági Térséghez tartozó országok állampolgárait, valamint családtagjaikat),
2. az 1. pont hatálya alá nem tartozó, Magyarország területén élő hontalant, menekültet, oltalmazottat, menedékest, befogadottat, bevándoroltat, letelepedettet,
3. nemzetközi megállapodás alapján a magyar állampolgárokkal azonos elbírálás alá eső külföldit,
4. azoknak az országoknak az állampolgárait, amelyekben a magyar állampolgár a viszonyosság elve alapján igénybe veheti az adott állam felsőoktatási szolgáltatásait,
5. a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény (a továbbiakban: kedvezménytörvény) hatálya alá tartozó, de magyar állampolgársággal vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával nem rendelkező személyt,
6. a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott – magát magyar nemzetiségűnek valló – harmadik országbeli állampolgárt, feltéve, hogy nem áll a kedvezménytörvény hatálya alatt és magyar állampolgársággal sem rendelkezik,
7. a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított engedéllyel (EU Kék Kártyával) rendelkező harmadik országbeli állampolgárt,
8. az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokat.

A fenti felsorolt státuszokat a megfelelő okirat másolatával **igazolni kell**. A fentiekből következően kizárólag önköltséges képzésre vehetők fel azok a külföldi állampolgárok, akiknek státusza az 1-8. pontban nincs felsorolva, illetve azok a jelentkezők, akik olyan képzésre jelentkeznek, amelyet kizárólag önköltséges formában hirdettek meg.

Az állampolgárságra vonatkozó nyilatkozatokat az Oktatási Hivatal kizárólag a felsőoktatási felvételi eljárás során, és csak azzal kapcsolatban kezeli, használja fel.

Figyelem! A szerb és ukrán állampolgárságú határon túli magyar jelentkezők – amennyiben állami ösztöndíjjal támogatott képzésre jelentkeznek és a felsőoktatási felvételi jelentkezés során büntetőjogi

felelősségük tudatában határon túli magyarnak vallják magukat – a nemzeti felsőoktatási törvény szerint állami ösztöndíjas képzésre nyerhetnek felvételt az adott képzés állami ösztöndíjas finanszírozási formájú ponthatárának elérése esetén. Ők pályázhatnak az emberi erőforrások minisztere által adható ösztöndíjra is.

7.3. A finanszírozási formák közötti átsorolás

Az Nftv. értelmében a jelentkező **magyar állami (rész)ösztöndíjas** vagy **önköltséges** finanszírozási formájú képzésre nyer felvételt, azonban ez **nem jelent végleges és változtathatatlan finanszírozási kategóriát** senki számára a tanulmányai során.

Átsorolás magyar állami ösztöndíjas képzési formáról önköltséges képzési formára

Amennyiben a magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgató nem felel meg az alábbi feltételeknek, a felsőoktatási intézmény tanév végén köteles önköltséges képzésre átsorolni:

- az utolsó két (aktív) félévének átlagában nem szerzett legalább 18 kreditet,
- nem érte el az intézmény szervezeti és működési szabályzatában – a Kormány rendeletében meghatározottak szerint – megállapított tanulmányi átlagot,
- az állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeinek vállalásáról szóló nyilatkozatát visszavonja,
- kimerítette a rendelkezésre álló támogatási időt.

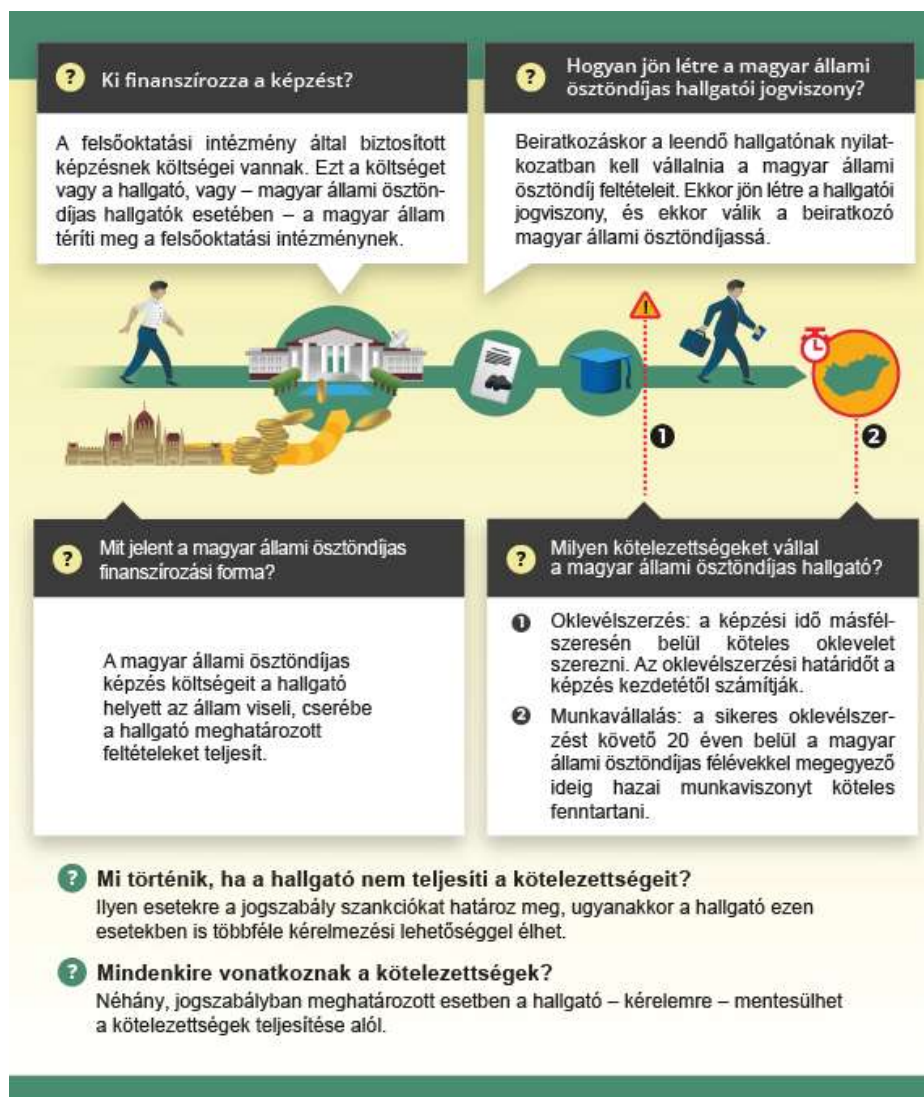
Ezeket a feltételeket a 2016/2017. tanév első félévében tanulmányaikat megkezdő hallgatókra, majd azt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni.

Természetesen ellenkező irányú átsorolásra is sor kerülhet: a felsőoktatási intézmény a megüresedett állami ösztöndíjjal támogatott helyekre – az önköltséges hallgatók ilyen irányú kérelme esetén – a legjobb teljesítményt elérő, azonos szakon tanulmányokat folytató önköltséges hallgatókat a tanulmányi teljesítményük alapján rangsorolva átsorolja.

A felsőoktatási intézmény az átsorolási döntést minden év július 31. napjáig, **tanévenként egyszer** köteles meghozni.

Azokat a hallgatókat, akiket az átsorolás nem érint, ugyanabban a finanszírozási formában folytatják tanulmányaikat a következő tanévben, mint az azt megelőzőben.

7.4. Tudnivalók a magyar állami ösztöndíjas finanszírozású képzés feltételeiről

A magyar állami ösztöndíjas hallgató kötelezettségei

A magyar állami ösztöndíjas hallgató köteles

- az adott képzésen legfeljebb a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési idő másfél-szeresén belül megszerezni az oklevelet (**oklevélszerzési kötelezettség**), **ÉS**
- az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani (**20 éven belüli hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség**).

Az oklevélszerzési kötelezettség

A magyar állami ösztöndíjas hallgatónak az adott szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott képzési idő másfél-szeresén belül **kiállított oklevéllel** kell rendelkeznie, vagyis ehhez például egy 6 féléves képzési idejű szak esetében legfeljebb 9 félév áll rendelkezésre.

Az oklevélszerzési határidő számítására vonatkozó fontosabb tudnivalók:

- A képzési idő szakonként eltérő, jogszabályban meghatározott objektív szám, amely az [Egyetemek, főiskolák](#) menüpontban szereplő meghirdetésekből, valamint a [Szakleírások](#) menüpontban is megtalálható.
- Amennyiben a képzési idő másfélszerese szerinti utolsó félév őszi félévre esik, akkor az oklevélszerzési kötelezettség határideje a következő év március 31., amennyiben a képzési idő másfélszerese szerinti utolsó félév tavaszi félévre esik, akkor az oklevélszerzési kötelezettség határideje az adott év augusztus 31.
- Amennyiben a képzési idő másfélszerese tört szám, a félévekben számolt oklevélszerzési határidőt felfelé kell kerekíteni.

Példa:

Képzés kezdete	Képzési idő	Képzési idő másfélszeresének kiszámítása	Oklevélszerzési határidő félévekben	Oklevélszerzési határidő lejár
2019/2020. tanév tavaszi félév	3 félév	$3 \times 1,5 = 4,5$ félév	4,5 → felfelé kerekítve: 5 félév	2022. augusztus 31.

- A rendelkezésre álló időt a tanulmányok szüneteltetése (passzíválás) – a szünetelő (passzív) félévek számával – automatikusan kitolja, beleszámítanak azonban az önköltséges finanszírozású félévek!

Példa:

Képzés kezdete	Képzési idő	Passzív félévek száma	Oklevélszerzési határidő kiszámítása	Oklevélszerzési határidő
2019/2020. tanév tavaszi félév	4 félév	0	$(4 \times 1,5) = 6 + 0 = 6$ félév	2023. március 31.
2019/2020. tanév tavaszi félév	4 félév	1	$(4 \times 1,5) = 6 + 1 = 7$ félév	2023. augusztus 31.
2019/2020. tanév tavaszi félév	4 félév	2	$(4 \times 1,5) = 6 + 2 = 8$ félév	2024. március 31.

- Ha a képzési idő két félév és a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés képzési idejének másfélszeresét meghaladja a támogatási idő, akkor az oklevélszerzés határideje a támogatási idő vége.
- Az oklevélszerzési határidő – a hallgató Oktatási Hivatalhoz benyújtott kérelmére, legfeljebb kettő alkalommal, összesen legfeljebb kettő év időtartamra – felfüggeszthető, vagyis a határidő a felfüggesztett félévek számával kitolódik. Felfüggesztés jelenleg csak két jogcímen – külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokra vagy nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel – adható. Az oklevélszerzési határidő meghosszabbítására a határidő lejártát megelőzően van mód.

- Átvétel, képzésváltás, átsorolás esetén a korábban igénybe vett ösztöndíjas félévek összeadódnak, ilyenkor az új képzés elkezdése előtt érdemes tájékozódni!

Figyelem! Az adott képzésben igénybe vehető állami ösztöndíjas félévek száma (képzési idő + 2 félév) és az oklevélszerzési kötelezettség határideje nem biztos, hogy egybeesik!

Példa:

Képzési idő	Támogatási idő (képzési idő + 2 félév)	Oklevélszerzési határidő (képzési idő másfélszerese)	Egybeesik-e a két határidő?
4 félév	4 + 2 = 6 félév	4 x 1,5 = 6 félév	igen
6 félév	6 + 2 = 8 félév	6 x 1,5 = 9 félév	nem
7 félév	7 + 2 = 9 félév	7 x 1,5 = 11 félév	nem

Amennyiben az oklevélszerzési határidőn belül nem történik meg az oklevélszerzés vagy megszűnik a magyar állami ösztöndíjas hallgatói jogviszony, akkor a magyar állami ösztöndíj további sorsa szempontjából a következő esetek lehetségesek:

- ha osztott képzésben (alap-, mesterképzés, felsőoktatási szakképzés) legfeljebb egy félévig, osztatlan mesterképzésben (pl. általános orvos) legfeljebb két félévig vett igénybe a hallgató állami ösztöndíjat, akkor további magyar állami kötelezettség az adott képzéshez kapcsolódóan nem terheli.
- ha egy, illetve kettő állami ösztöndíjas félévnél többet vett igénybe a képzésen, akkor a hallgatónak hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettsége keletkezik.

A hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség

Sikeres oklevélszerzés esetén

Amennyiben a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató oklevélszerzési határidőn belül megszerzi oklevelét, köteles az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa magyar állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani (20 éven belüli hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség).

Képzés sikertelen megszűnése vagy az oklevélszerzési kötelezettség határidejére történő teljesítésének elmaradása esetén

Amennyiben a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató nem szerzi meg az oklevelet az adott képzésen legkésőbb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül, köteles a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani az adott képzés megszűnésének napjától számítva a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő két éven belül (rövid határidejű hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség).

Visszafizetési kötelezettség

- Sikeres oklevélszerzést követően, amennyiben az oklevélszerzéstől számított 20 éven belül a hallgató nem tart fenn a magyar állami ösztöndíjas félévekkel megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt, úgy a 20 év leteltét követően köteles visszafizetni az igénybe vett magyar állami (rész)ösztöndíjnak – évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt – összegét (tartozás).

Amennyiben a magyar állami ösztöndíjas hallgató részben teljesíti a hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettségét, úgy a visszatérítendő összeg a munkában töltött napoknak megfelelően arányosítva kerül meghatározásra.

- Sikertelen oklevélszerzést követően a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani az adott képzés megszűnésének napjától számítva a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő két éven belül.

Amennyiben ezt nem teljesíti, köteles visszafizetni a tartozás 50%-ának megfelelő összeget, mely összeg a munkában töltött napoknak megfelelően arányosítva kerül meghatározásra.

Mentesülés a magyar állami ösztöndíjas kötelezettségek, illetve szankciók alól

Néhány jogszabályban meghatározott esetben a hallgató – kérelemre, részben vagy egészben – mentesülhet a magyar állami ösztöndíjas kötelezettségek alól. A mentesülés következtében – az Oktatási Hivatal határozata alapján – részben vagy egészben megszűnik a magyar állami ösztöndíjas kötelezettség.

- Az oklevélszerzési kötelezettség alól három gyermek szülése, tartós betegség, baleset, szülés vagy más, önhibán kívüli váratlan ok miatt kérhető mentesítés.
- A 20 éven belüli hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség alól megváltozott munkaképesség, tartós betegség, baleset, szülés, kettő vagy több gyermek nevelése vagy más, önhibán kívüli váratlan ok miatt kérhető mentesítés.
- A rövid határidejű hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség alól három gyermek szülése megváltozott munkaképesség, tartós betegség, baleset, szülés, kettő vagy több gyermek nevelése vagy más, önhibán kívüli váratlan ok miatt kérhető mentesítés.
- A visszafizetési kötelezettség alól három gyermek szülése, megváltozott munkaképesség, tartós betegség, baleset, szülés, kettő vagy több gyermek nevelése vagy más, önhibán kívüli váratlan ok miatt kérhető mentesítés.

A magyar állami ösztöndíjas képzésről részletes információ az [Oktatási Hivatal honlapján](#) olvashatók. (A linkre kattintva lép a hivatalos Tájékoztatóból.)

Ügyfélszolgálat: 1122 Budapest, Maros u. 19-21., (+36-1) 374-2100, e-mail: <mailto:allamiosztondij@oh.gov.hu>